

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 6. 5. 2024, sp. zn. 8 To 36/2024, ECLI:CZ:VSPH:2024:8.TO.36.2024.1

Číslo: 40/2025

Právní věta:

Opatrovníkovi (zmocněnci) poškozeného nelze přiznat podle § 151 odst. 3, 6 tr. ř. odměnu za sepsání žádosti o poskytnutí peněžité pomoci ve smyslu zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, neboť nejde o úkon právní služby poskytované v trestním řízení.

Soud: Vrchní soud v Praze

Datum rozhodnutí: 06.05.2024

Spisová značka: 8 To 36/2024

Číslo rozhodnutí: 40

Číslo sešitu: 8

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Náklady trestního řízení, Opatrovník poškozeného, Zmocněnec poškozeného

Předpisy: § 151 odst. 3 tr. ř.
§ 151 odst. 6 tr. ř.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Vrchní soud v Praze v trestní věci odsouzeného F. A. z podnětu stížnosti opatrovníka poškozené T. S. proti usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 8. 4. 2024, sp. zn. 7 T 5/2023, toto usnesení podle § 149 odst. 1 písm. a) tr. ř. zrušil a znovu rozhodl tak, že se podle § 151 odst. 3, 6 tr. ř. opatrovníku poškozené T. S. stanoví odměna a náhrada hotových výdajů ve výši 134 755,28 Kč.

I.

Stížnost opatrovníka poškozené

1. Napadeným usnesením Krajského soudu v Hradci Králové byla opatrovníku poškozené, T. S., stanovena odměna a náhrada hotových výdajů ve výši 44 005,28 Kč. Co do zbytku účtované a nepřiznané částky soud návrh ustanoveného opatrovníka T. S. ve výši 137 335 Kč, zamítl.

2. Proti tomuto usnesení podal opatrovník poškozené řádně a včas stížnost.

3. Opatrovník nesouhlasí s výší odměny přiznané mu soudem prvního stupně. Uvádí, že tarifní hodnota měla být správně určena podle § 10 odst. 5 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů

a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“), neboť uvedené ustanovení se podle konstantní judikatury vztahuje jak na zmocněnce, tak opatrovníka poškozeného. Opatrovník nesouhlasí s úvahou soudu prvního stupně, že při výpočtu odměny za zastupování poškozeného v adhezním řízení, je-li požadována náhrada nemajetkové újmy, by se mělo vycházet z fixní tarifní hodnoty ve výši 50 000 Kč. K tomu uvádí, že podle jeho názoru není důvod, aby byla jinak určena odměna opatrovníka, který uplatnil nárok na náhradu nemajetkové újmy, a opatrovníka, který uplatnil nárok na náhradu újmy majetkové.

4. Opatrovník dále brojí proti nepřiznání odměny za sepsání žádosti o poskytnutí peněžité pomoci. Jednak podle jeho názoru není jasné, jak soud prvního stupně dospěl k závěru, že se jedná o jednoduchý úkon, a ani to, z čeho soud vyvodil, že takový úkon není možno honorovat jako úkon právní služby.

II.

Posouzení důvodnosti stížnosti

5. Vrchní soud v Praze přezkoumal z podnětu podané stížnosti postupem podle § 147 odst. 1 tr. ř. správnost výroků napadeného usnesení, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a dospěl k závěru, že stížnost je částečně důvodná. Vrchní soud zdůrazňuje, že důsledně ctí revizní princip, jež stanovuje rozsah přezkumné povinnosti stížnostního orgánu ve stížnostním řízení a jež pro něj zakotvuje jednak oprávnění, jednak povinnost, provést vždy a bezvýjimečně přezkum celého usnesení bez ohledu na to, jaké stížnostní námitky byly ve stížnosti uvedeny, resp. zdali vůbec nějaké byly uvedeny (v případě podání blanketní stížnosti).

6. Vrchní soud se nejprve zabýval korekcí výše odměny za jeden úkon právní služby.

7. K úkonům právní služby realizovaným po 1. 1. 2022 se vyjádřil Vrchní soud v Praze v rozhodnutí ze dne 14. 6. 2022, sp. zn. 7 To 32/2022. Podle tohoto rozhodnutí se při stanovení odměny zmocněnce poškozeného za právní služby poskytnuté od 1. 1. 2022 pro určení tarifní hodnoty užije ustanovení § 10 odst. 5 advokátního tarifu pouze ohledně těch úkonů právní služby, které jsou výlučně spojeny s adhezním řízením. Ve vztahu k ostatním úkonům právní služby, ke kterým je zmocněnec poškozeného oprávněn bez ohledu na to, zda je ve věci vedeno adhezní řízení či nikoli, se uplatní tarifní hodnota uvedená v § 9 odst. 1 advokátního tarifu.

8. Za úkony právní služby týkající se adhezního řízení tedy zmocněnci náleží odměna ve výši 13 100 Kč a za ostatní úkony 1 500 Kč.

9. To, jakým způsobem určil Vrchní soud v Praze ve výroku tohoto usnesení uvedenou odměnu zmocněnce na základě jeho návrhu, pak vyplývá z následně uvedené tabulky.

10. Dále se Vrchní soud v Praze zabýval námitkou týkající se nepřiznání odměny za sepsání žádosti o poskytnutí peněžité pomoci ve smyslu zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, ze dne 22. 2. 2024 adresované Ministerstvu spravedlnosti, kterou opatrovník ve svém návrhu účtoval ve výši 13 100 Kč. Jednak jde o z jeho strany nesprávně vypočtenou částku (když ta namísto 13 100 Kč vypočtených na základě bodu 6 ustanovení § 7 advokátního tarifu ve spojení s ustanovením § 10 odst. 5 advokátního tarifu činí správně toliko 1 000 Kč vypočtených na základě bodu 3 ustanovení § 7 advokátního tarifu ve spojení s ustanovením § 10 odst. 1 advokátního tarifu), jednak a především jde o náklady zcela jiného (správního) řízení nesouvisejícího s trestním řízením, za účast v němž je opatrovník honorován. Z toho důvodu lze uzavřít, že soud prvního stupně správně za daný úkon nepřiznal opatrovníkovi požadovanou odměnu s režijním paušálem.

11. Rovněž je namístě doplnit, že opatrovníkovi nebyla oproti napadenému usnesení stanovena odměna za doplnění podaného návrhu na uložení povinnosti nahradit poškozené nemajetkovou újmu, neboť podání návrhu lze úspěšně účtovat pouze jednou, bez ohledu na množství dalších doplnění.

12. Jen pro úplnost je třeba konstatovat, že s ohledem na to, že výrok stížností napadeného usnesení správně obsahoval toliko číselné vyjádření přiznávané a nepřiznávané částky opatrovníkovi, jak je recentní judikaturou preferováno (srov. usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 24. 10. 2022, sp. zn. [1 Tmo 17/2022](#), publikované pod č. 11/2023 Sb. rozh. tr.) a s ohledem na to, že opatrovníkovi byla stížnostním soudem jeho odměna a náhrada hotových výdajů velmi významně navýšena, bylo možné výše uvedené pochybení soudu prvního stupně z pozice stížnostního soudu napravit, neboť se s ohledem na uvedenou judikaturu nejedná o porušení zákazu reformace *in peius* zakotveného v ustanovení § 150 odst. 1 tr. ř., jež zapovídá změnu usnesení v neprospěch osoby, která stížnost podala, nebo v jejíž prospěch byla podána.

13. Opatrovníku poškozené T. S. proto náleží celková odměna a náhrada hotových výdajů ve výši 111 368 Kč. K této částce je nutno připočíst daň z přidané hodnoty 21 % z této částky ve výši 23 387,28 Kč, což dohromady činí 134 755,28 Kč.